

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Praca socjalna z rodziną z problemami opiekuńczo wychowawczymi	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024-2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Praca socjalna, studia drugiego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Zajęcia kształcenia podstawowego
Rok studiów: I	Semestr: II
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Alicja Kłos, doktor Alicja.klos@pwste.edu.pl

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	-
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	-	Laboratorium:	-
Lektorat:	-	Lektorat:	-
Projekt:	-	Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	-
Seminarium:	-	Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	-
Praktyki:	-	Praktyki:	-
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	-
RAZEM:	15	RAZEM:	-

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

- wiedza – zna podstawową terminologię z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla pracy socjalnej w instytucjach opieki społecznej
- umiejętności – potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów
- kompetencje społeczne – prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu pracy socjalnej z rodziną z problemami opiekuńczo-wychowawczymi
- zapoznanie studentów ze sposobami rozwiązywania problemów w rodzinie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi
- zapoznanie studentów ze sposobami diagnozowania rzeczywistych dysfunkcji w rodzinie, ich przyczynami, a także metodami inicjowania działań na rzecz realizacji programów wspierających rodzinę.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
W_01	W pogłębionym stopniu definiuje podstawowe pojęcia z zakresu pracy socjalnej z rodziną z problemem opiekuńczo-wychowawczym.	K_W01
W_02	W pogłębionym stopniu ma wiedzę dotyczącą rodzajów i form problemów opiekuńczo-wychowawczych.	K_W03
Umiejętności – potrafi		
U_01	W pogłębionym stopniu umiejętnie diagnozuje problemy opiekuńczo-wychowawcze i sytuacje problemowe z nimi związane występujące w rodzinie.	K_U02
U_02	W pogłębionym stopniu adekwatnie wdraża sposoby rozwiązywania problemów w rodzinie z problemem opiekuńczo-wychowawczym.	K_U04
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K_01	Potrafi współpracować z rodziną i instytucjami w procesie terapeutycznym	K_K02
K_02	Jest zorientowany na zastosowanie kompleksowych i optymalnych form pomocy rodzinie z problemem opiekuńczo-wychowawczym.	K_K04

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		ćwiczenia		
TP-01	Praca socjalna z rodziną z problemami opiekuńczo-wychowawczymi Stereotypy społeczne w postrzeganiu rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne referat, prezentacja, aktywność w dyskusji stanowi dodatkowy element mogący wpłynąć na ocenę końcową

TP-02	Prawno-społeczny system.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne referat, prezentacja, aktywność w dyskusji stanowi dodatkowy element mogący wpłynąć na ocenę końcową
TP-03	Uzależnienie od alkoholu – dawne i aktualne ujęcia, objawy, przyczyny, typologia alkoholizmu, mechanizmy psychologiczne wykład	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne referat, prezentacja, aktywność w dyskusji stanowi dodatkowy element mogący wpłynąć na ocenę końcową
TP-04	Rodzina, role przyjmowane w rodzinie i ich wpływ na dorosłość.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne referat, prezentacja, aktywność w dyskusji stanowi dodatkowy element mogący wpłynąć na ocenę końcową
TP-05	Koncepcje leczenia uzależnień (strategiczno-strukturalna psychoterapia uzależnienia, koncepcja poznawczo-behawioralna, wywiad motywujący), ruchy samopomocowe.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne referat, prezentacja, aktywność w dyskusji stanowi dodatkowy element mogący wpłynąć na ocenę końcową
TP-06	Rodzaje narkotyków i ich działanie. Od eksperymentowania do uzależnienia. Terapia uzależnienia od narkotyków.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne referat, prezentacja, aktywność w dyskusji stanowi dodatkowy element mogący wpłynąć na ocenę końcową
TP_07	Spółeczności terapeutyczne. MONAR. Terapia metadonowa. Pomoc rodzinom osób uzależnionych od narkotyków. Uzależnienie od leków.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne referat, prezentacja, aktywność w dyskusji stanowi dodatkowy element mogący wpłynąć na ocenę końcową
TP_08	Formy i metody leczenia uzależnień. Współuzależnienie i rodzina z problemem uzależnienia.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne referat, prezentacja, aktywność w dyskusji stanowi dodatkowy element mogący wpłynąć na ocenę końcową
TP_09	Problemy opiekuńczo-wychowawcze.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne referat, prezentacja, aktywność w dyskusji stanowi dodatkowy element mogący wpłynąć na ocenę końcową
TP_10	Nawroty w problemach opiekuńczo-wychowawczych. Profilaktyka.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, przygotowanie samodzielnej prezentacji, referaty, dyskusje	kolokwium pisemne referat, prezentacja, aktywność w dyskusji stanowi dodatkowy element mogący wpłynąć na ocenę końcową

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

- Andrzejewski M., Rozważania o tożsamości zastępczego rodzicielstwa (i kilku drobniejszych sprawach), w: D. Trawkowska (red.), Pomoc społeczna wobec rodzin. Interdyscyplinarne rozważania o publicznej trosce o dziecko i rodzinę. Wydawnictwo Edukacyjne Akapit, Toruń 2011
- Brągiel J., Rodzina obszarem pracy socjalnej (w:) J. Brągiel, J. Sikora (red.) Praca socjalna – wielość perspektyw, Rodzina – Multikulturowość – Edukacja, Opole 2004
- Grudziwska E., Mediacja w percepcji pracowników socjalnych, w: Grudziwska E., Lewicka-Zelent A., Kompetencje mediacyjne w profesji pracownika socjalnego. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2015
- Kotlarska-Michalska A., Praca socjalna w rodzinie, z rodziną i dla rodziny w perspektywie ról zawodowych pracownika socjalnego i asystenta rodziny, w: A. Żukiewicz, (red.) Asystent rodzinny. Nowy zawód i nowa usługa w systemie wspierania rodzin od opieki i pomocy do wsparcia, Wydawnictwo Impuls, Kraków 2011

Literatura uzupełniająca:

- Łuczyńska M., Wołoszyn B., Interwencja Kryzysowa w pracy z rodziną, w: I. Krasiejko, M. Ciczowska-Giedziun, Praca socjalno-wychowawcza z rodziną w ujęciu wybranych koncepcji. Analiza metodycznego działania z osobami potrzebującymi pomocy, IRSS, Ex Libris Pracownika Socjalnego, Warszawa 2016,
- Raclaw M., Zinstrumentalizowane rodzicielstwo. Rodziny zastępcze – między usługą a odruchem serca. Perspektywa socjologiczna. Wydawnictwo Edukacyjne Akapit, Toruń 2017

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia, przygotowanie referatu i prezentacji	W_01, W_02, U_1, U_02, K_01, K_02	zaliczenie pisemne, referat, prezentacja, aktywność w dyskusji stanowi dodatkowy element mogący wpłynąć na ocenę końcową.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- Zaliczenie na ocenę
- Kolokwium pisemne
- Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów).
- Uzyskanie z kolokwium pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 51% punktów poprawnych odpowiedzi).
- Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną treści programowych realizowanych podczas ćwiczeń
- Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu ćwiczenia prezentacji, referatu we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem ćwiczeń
- Ocena końcowa jest średnią ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Ocena podsumowująca:

- Student w czasie zajęć potrafi prowadzić dyskusję na tematy kontrowersyjne i budzące emocje dotyczące problemów etycznych w pracy pracownika socjalnego. Posługuje się przy tym w sposób rzeczowy argumentowanymi z literatury przedmiotu i aktywnie słuchając innych uczestników dyskusji.
- Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu uczenia się.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)